

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนที่ศึกษาเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และตัวแทนของชุมชนที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้วิธีการศึกษาเป็นรายกรณี เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลกระทำโดย การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการจดบันทึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์แบบสร้างข้อมูล แล้วนำเสนอโดยวิธีพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารที่โรงเรียนใช้ในการบริหาร เป็นแบบกระจายอำนาจและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารจัดการ คณะกรรมการบริหารเป็นคณะกรรมการจากชุมชน รูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและบริบทของสังคมไทยคือรูปแบบที่ชุมชนเป็นหลักในการบริหาร 2) แนวทางการบริหารโรงเรียนประกอบด้วย การสร้างกรอบแนวคิดของโรงเรียนคือ การสร้างศรัทธาและความตระหนัก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมหรือสำรวจตนเองของโรงเรียน เมื่อทราบจุดเด่น จุดด้อย โอกาสและอุปสรรคแล้วนำข้อมูลและสารสนเทศไปวางแผนในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ นำแผนพัฒนาคุณภาพไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการกำหนดโครงสร้างตามสายบังคับบัญชา และโครงสร้างมีความกระชับรัด ลดความซ้ำซ้อนของงาน กำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน ทำงานเป็นทีม จัดบุคลากรตามความถนัดและสมัครใจ พัฒนาศักยภาพให้เป็นครูมืออาชีพ มีการนิเทศติดตามผล ประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงและรายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชนได้รับทราบผลการปฏิบัติงาน

The purposes of this research were to determine 1) forms of school-based management and 2) guidelines for school-based management. Elementary schools under the office of National Elementary Education Commission were studied. Data providers consisted of school administrators, **teacher, and community representatives** who were member of the committee of basic education school. This thesis was a qualitative case study. Tools for data collection were documentary analysis, interviews, non-participant observation and not-taking. Data were analysis through content analysis, and data summarizing analysis method were applied in analyzing the data. Then the thesis was presented in description and analytical description.

Findings revealed that 1) forms of school-based management : it was decentralized management including community participation in **the** school management. The school managing committee were composed of representatives form the community. The appropriate form of the school management for the contexts of schools and the Thai society was that based on the community control. 2) guidelines for the school management : schools conceptual framework should derive from public trust and awareness. Data and information from environmental analysis of school self-surveys should be used in making quality development plans. The quality development plans should be implemented with clear-cut of the structure of line of **of** command. The management structure should be concise without work overlapping. Duties and responsibilities of personnel were clearly defined. Teamwork should be promoted. Personnel should be assigned to works according their aptitudes and voluntary. Teachers should be developed into professional teachers. Supervision and follow-up study should be conducted. Authentic assessment of the school management should be reported to the head office as well as the public.